

Täysistunto

Perjantai 27.4.2018 klo 13.01—13.59

Täysistunto alkoi klo 13.01. Täysistunto päättyi klo 13.59.

Puhetta johti toinen varapuhemies Tuula Haatainen (13.01—13.59).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Muut ilmoitukset

Edustaja Harry Harkimo on 26.4.2018 tehnyt ilmoituksen eduskuntaryhmän perustamisesta. Eduskuntaryhmän nimi on Liike Nyt (liik), ruotsiksi Liike Nyt-rörelsens riksdagsgrupp (liik).

2.2. U-asiat

Valtioneuvosto on 26.4.2018 toimittanut eduskunnalle Euroopan unionin asiat U 18-20/2018 vp, ja puhemies on lähettänyt ne käsiteltäviksi suureen valiokuntaan, jolle asiasta U 18 valtiovarainvaliokunnan ja asioista U 19 ja 20 talousvaliokunnan on annettava lausunto.

2.3. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 105, 106, 111–116, 120, 121, 124/2018 vp.

3. Välikysymys nuorten työehdoista

Välikysymys VK 2/2018 vp

Välikysymyksen esittäminen

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Välikysymyksen esittämistä varten esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Edustaja Antti Lindtman ja 71 muuta edustajaa ovat tehneet val-

Pöytäkirja PTK 43/2018 vp

tioneuvostolle välikysymyksen VK 2/2018 vp nuorten työehdoista. Annan nyt puheenvuoron välikysymyksen ensimmäiselle allekirjoittajalle.

Antti Lindtman luki välikysymystekstin.

Työjärjestyksen mukaisesti välikysymys lähetettiin keskustelutta valtioneuvostolle vastattavaksi.

4. Puhemiesneuvoston ehdotus edustajien istumajärjestyksestä

Eduskuntatyön järjestäminen ETJ 1/2018 vp

Ainoa käsittely

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Puhemiesneuvosto, jonka tehtävänä on eduskunnan työjärjestyksen mukaan tehdä ehdotuksia eduskuntaryhmien keskinäisestä istumajärjestyksestä istuntosalissa, ehdottaa eduskunnan päätettäväksi, että edustajat istuvat täysistuntosalissa eduskuntaryhmitäin siten, että puhemiehen paikalta katsottuna äärimmäisenä oikealla on ruotsalainen eduskuntaryhmä ja siitä lähtien muut eduskuntaryhmät seuraavassa järjestyksessä: kokoomuksen eduskuntaryhmä, kristillisdemokraattien eduskuntaryhmä, keskustan eduskuntaryhmä, Liike Nyt -eduskuntaryhmä, perussuomalaisten eduskuntaryhmä, sininen eduskuntaryhmä, vihreä eduskuntaryhmä, sosiaalidemokraattinen eduskuntaryhmä ja äärimmäisenä vasemmalla vasemmistoliiton eduskuntaryhmä, kukin ryhmä puhemiesneuvoston määrittämien rajojen puitteissa.

Keskustelu

13.14 **Ben Zyskowicz kok:** Arvoisa rouva puhemies! Onko täällä ketään puhemiesneuvoston jäsentä, joka voisi jonkun verran perustella tätä puhemiesneuvoston esitystä? Olen itse henkilökohtaisesti sen perusteella, mitä lähinnä julkisuuden kautta olen voinut Liike Nyt -ryhmään perehtyä, yllättynyt siitä, että Liike Nyt -ryhmän edustaja — vai oliko se nimeltään ”edustaja Harkimon eduskuntaryhmä”? — on samassa linjassa perussuomalaisten kanssa ja keskustan vasemmalla puolella. Itse olisin julkisuudessa olleen keskustelun perusteella päätellyt, että Liike Nyt -ryhmä olisi sijainnut jossain muussa kohtaa täällä istuntosalissa. Eli kysymykseni lähinnä kuuluu: onko täällä ketään puhemiesneuvoston jäsentä, joka pystyisi vähän tätä ehdotusta perustelemaan?

13.15 **Olavi Ala-Nissilä kesk:** Arvoisa puhemies! Edustaja Zyskowicz teki mielestäni hyvin perustellun kysymyksen. Minäkin jään kysymään, miten se liike tuohon kohtaan nyt pysähtyi. [Naurua] Se ei ole minusta nyt ihan oikeassa kohdassa.

13.15 **Simon Elo sin:** Arvoisa puhemies! Edustaja Zyskowiczilta ihan perusteltu kysymys. Edustaja Ala-Nissilä vei jo minun, sanotaanko, vitsini terän, kun olisin juuri sanonut sitä, että jos ajattelee tätä liikettä, niin senhän pitäisi olla koko ajan liikkeessä, liikettä nyt. Eli siinä mielessä se, että on yhdellä paikalla, on tietysti jo liikkeen perusajatuksen vastaista.

Pöytäkirja PTK 43/2018 vp

Edustaja Zyskowieciltä perusteltu kysymys. Tämähän varmaan nyt sitten ilmentää suurin piirtein, mihin se ryhmä ideologisesti kuuluu.

13.16 **Kari Uotila vas:** Arvoisa puhemies! En ole puhemiesneuvoston jäsen, mutta julkisuudessa olleisiin tietoihin viitaten olen kuullut sieltä sellaisen tiedon, että Liike Nyt puolustaa myös heikompiosaisia. Minusta on aivan luonnollista, että se on silloin sekä kokoomuksesta että keskustasta vasemmalla puhemiehestä katsottuna.

13.16 **Pauli Kiuru kok:** Arvoisa puhemies! Liike Nyt on ilmoittanut vastustavansa ja pyrkivänsä vastustamaan ilmastonmuutosta, joten näkisin perusteltuna, että tämä asia huomioidaisiin suhteessa vihreisiin.

Keskustelu päättyi.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksyttiin.

5. Suuren valiokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 50/2018 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi suuren valiokunnan varajäseneksi edustaja Simon Elon.

6. Valtiovarainvaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 51/2018 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi valtiovarainvaliokunnan varajäseneksi edustaja Tiina Elovaaran.

7. Maa- ja metsätalousvaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 52/2018 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi maa- ja metsätalousvaliokunnan varajäseneksi edustaja Lea Mäkipään.

8. Talousvaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 53/2018 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi talousvaliokunnan jäseneksi edustaja Lea Mäkipään.

9. Sosiaali- ja terveysvaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 54/2018 vp

Pöytäkirja PTK 43/2018 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi sosiaali- ja terveysvaliokunnan varajäseneksi edustaja Simon Elon.

10. Harry Harkimon vapautuspyyntö työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan varajäsenyydestä Vapautuspyyntö VAP 30/2018 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Täydennysvaali toimitetaan keskiviikkona 2.5.2018 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 2.5.2018 kello 11.

11. Hannakaisa Heikkisen vapautuspyyntö työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan jäsenyydestä

Vapautuspyyntö VAP 31/2018 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Täydennysvaali toimitetaan keskiviikkona 2.5.2018 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 2.5.2018 kello 11.

12. Niilo Keräsen vapautuspyyntö työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan jäsenyydestä Vapautuspyyntö VAP 32/2018 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Täydennysvaali toimitetaan keskiviikkona 2.5.2018 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 2.5.2018 kello 11.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Ruokavirastosta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi Hallituksen esitys HE 8/2018 vp Valiokunnan mietintö MmVM 6/2018 vp

Toinen käsittely

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 13. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Pöytäkirja PTK 43/2018 vp

Keskustelu

13.18 Tytti Tuppurainen sd: Arvoisa rouva puhemies! Nyt tässä palautekeskustelussa oleva hallituksen esitys liittyy Ruokaviraston perustamiseen. Kyseisen viraston perustaminen tarkoittaa Elintarvikeviraston — Eviran — ja Maaseutuviraston yhdistämistä, ja myös Maanmittauslaitoksesta siirtyisi tehtäviä uuden viraston tietohallintopalvelujen tuottamiseen liittyen. Lisäksi virastoon siirrettäisiin myös Turvallisuus- ja kemikaalivirastosta kasvinsuojeluaineiden käytön valvontaan liittyviä tehtäviä.

Hallituksen esityksessä todetut perusteet ja tavoitteet Ruokaviraston perustamiselle ovat kannatettavia ja hyviä. Maa- ja metsätalousvaliokunnan jäsenenä olen ollut tiiviisti mukana Ruokavirastoa koskevan hallituksen esityksen valiokuntakäsittelyssä ja haluankin tuoda esille tässä yhteydessä maa- ja metsätalousvaliokunnan mietinnöstä muutamia havaintoja, jotka on syytä nostaa vielä esille.

On erityisen tärkeää turvata perustettavalle virastolle riittävät resurssit huomioiden toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, mitä nyt tulee esimerkiksi elintarviketarjonnan monipuolistumiseen ja elintarvikealan kansainvälistymiseen, uusiin jakelukonsepteihin ja sitten siihen kehityssuuntaan, että Suomessa tilojen määrä vähenee samanaikaisesti, kun tilakoot kasvavat ja tilat erikoistuvat. Haluaisin, puhemies, lisäksi kiinnittää huomiota EU-tason valmisteluihin maatalouspolitiikan uudistamiseksi. Yhteisen maatalouspolitiikan uudistamisen myötä EU-jäsenvaltioille on tulossa enemmän päätös- ja toimivaltaa maatalouspolitiikan toteuttamisen suhteen eli siihen, miten muun muassa jäsenmaat voisivat käyttää, siis varsinaisesti soveltaa, yhteisiä tukia jäsenmaittain. Tämä on merkittävä muutos nykyiseen, ja se olisi syytä perusteellisesti huomioida perustettavan viraston toiminnassa.

Keskeistä, puhemies, siis on, että näitä seikkoja ja niiden vaikutusta perustettavan viraston toimintaan arvioidaan kattavasti ja että uudella virastolla on riittävät resurssit, joilla näihin muutoksiin vastataan.

13.20 Kari Kulmala sin: Arvoisa rouva puhemies! Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Ruokavirastosta. Lailla perustettaisiin maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalle uusi virasto, johon yhdistettäisiin Elintarviketurvallisuusviraston ja Maaseutuviraston tehtävät. Esityksen tavoitteena on yhtenäistää ja selkeyttää hallinnon rakenteita, tehostaa toimialan kokonaisuohjausta sekä edistää toimintakulttuurin ja tietohallinnon kehittämistä ja elintarvikeketjun toimijoiden näkökulman vahvempaa huomioon ottamista viranomaistoiminnassa.

Esitys liittyy ensi vuoden talousarvioesitykseen, ja pidän esitystä erittäin hyvänä. Asianomainen valiokuntakin eli maa- ja metsätalousvaliokunta piti esityksen tavoitteeksi asetettua Elintarvikeviraston vahvistamista alkutuotannon kannalta erittäin keskeisenä. Sen mukaan Ruokavirasto tulee olemaan avainsidosryhmä, jonka erittäin keskeinen tehtävä on tukea elintarvikeketjun toimijoiden kilpailukykyä. Koko elintarvikeketjun ohjaaminen, kehittäminen ja valvonta samassa virastossa on toiminnan kannalta erittäin tarkoituksenmukaista. Ruokaviraston on kyettävä tarjoamaan olemassa olevaa korkeaa asiantuntemusta, riskiarviointeja ja tieteellistä tutkimusta kaikkien meidän asiakkaiden konkreettiseksi hyväksi. Meidän tulee myös pystyä varautumaan tulevaisuuden kriittisiin osaamisalueisiin ja niissä nouseviin kyvykkyystarpeisiin.

Pöytäkirja PTK 43/2018 vp

Perustettavan viraston päätehtävänä tulee olla maatalouden ja koko ruokaketjun valvonta ja entistä laajempaan tehtäväalueeseen viennin edistäminen. Viranomaistoiminnan luotettavuuden ja uskottavuuden ja myös riskiarvioinnin sekä tieteellisen tutkimuksen kansainvälisen vaikuttavuuden näkökulmasta eri toimijoiden tulee olla toiminnallisesti riippumattomia toisistaan, ja tässä asiassa on varmasti tekemistä. On selvää, että nykytila tarvitsee muutosta vastatakseen tulevaisuuden haasteisiin, ja tässä asiakasnäkökulman tulee olla keskiössä. Tietohallintoa tulee kehittää yhtenä kokonaisuutena, henkilöstön siirtojen tulee olla vapaaehtoisia, ja joka tapauksessa olisi hyvä saada henkilöstö sitoutettua uuteen virastoon. Se helpottaisi ainakin viraston johtamista.

13.23 Harry Wallin sd: Arvoisa puhemies! Esitys uudeksi laiksi Ruokavirastosta yhdistää hyvin tarkoituksenmukaisella ja tehokkaalla tavalla maatalous- ja elintarvikesektorin toimijoita. Uusi virasto palvelee suomalaista ruuantuotantoa kattavasti. Virastojen yhdistäminen edistää sähköisten palvelujen kehittämistä ja yhden luukun palveluperiaatteen toteuttamista.

Mitä tulee tietojärjestelmiin, on erittäin tärkeää huolehtia etenkin siirtymävaiheessa siitä, että palvelu erityisesti tukien maksatuksen osalta voidaan hoitaa häiriöttä. Tämä on se seikka, jota vasten uudistuksen onnistumista ja koko järjestelmän uskottavuutta tullaan peilaamaan. Tätä tulemme hyvin tarkasti seuraamaan valiokunnassa.

Arvoisa puhemies! Esitystä uudesta Ruokavirastosta on viety eteenpäin hyvässä yhteisymmärryksessä, ja myös valiokunta oli mietinnössään yksimielinen. Maatalouspolitiikka ja ruokapolitiikka kietoutuvat yhä vahvemmin yhteen tulevaisuudessa. Alalla on merkittäviä haasteita, joihin on ennakolta kyettävä varautumaan. Siksi on hyvä, että tutkimus- ja kehitystoimintaa kootaan nyt yhteen virastoon tavalla, joka edesauttaa näihin haasteisiin varautumista ja niiden ratkaisemista. Haluan tässä yhteydessä myös kiittää ministeri Lepää siinä, että hän valitsi Seinäjoen kaupungin Ruokaviraston pääkonttorille. [Olavi Alanen: Totta kai!]

13.25 Lasse Hautala kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys Ruokavirastosta ja siihen liittyvistä laeista oli maa- ja metsätalousvaliokunnassa käsittelyssä, ja valiokunta antoi siitä yksimielisen mietinnön. Tähän virastoon tullaan yhdistämään Maaseutuvirasto, Evira — Elintarviketurvallisuusvirasto — ja Maanmittauslaitos tietyiltä osin, ja ne sopivat erittäin hyvin Ruokaviraston toimialaan, kun otetaan huomioon se, että elintarviketeollisuudella ja sen viennillä on yhä keskeisempi merkitys meidän kansantaloudellemme.

Pääministeri Sipilän hallituksen yhtenä keskeisenä tavoitteena on ollut nimenomaan elintarvikeviennin kasvattaminen. Tilastot jo tähän mennessä tältä hallituskaudelta osoittavat, että siinä on hyvin onnistuttu. Tämä Ruokavirasto soveltuu erittäin hyvin Etelä-Pohjanmaalle, koska siellä on jo Maaseutuviraston yksikkö — ja kun otetaan huomioon lisäksi se, että elintarvikesektori työllistää Etelä-Pohjanmaalla yli 20 prosenttia työllisestä työvoimasta. Siellä on useita erittäin merkittäviä, vientiin kykeneviä elintarvikealan yrityksiä.

Jatkossa on erittäin tärkeää se, että turvataan Ruokavirastolle riittävät voimavarat niin, että tätä positiivista kehitystä voidaan eteenpäin viedä. Myöskin alkutuotannon yksiköt ovat Etelä-Pohjanmaalla viime vuosina kehittyneet ja edistyneet. Tilakoko on laajentunut, ja yksikkökoko kotieläintuotannonkin puolella on merkittävästi kasvanut.

Näillä sanoilla tervetuloa, Ruokavirasto, Etelä-Pohjanmaalle ja Seinäjoelle!

Pöytäkirja PTK 43/2018 vp

13.27 Olavi Ala-Nissilä kesk: Arvoisa puhemies! Tässä maa- ja metsätalousvaliokunnan jäsenet, edustaja Tuppurainen ja edustaja Hautala, ovat käyttäneet hyviä puheenvuoroja — ja myöskin valtiovarainvaliokunnan maatalousjaoston arvostettu puheenjohtaja, edustaja Wallin käytti tässä hyvän puheenvuoron.

Minusta tällä virastolla on myöskin hyvä nimi: Ruokavirasto. Ehkä meidän enemmän pitää puhua ruuasta. Oikeastaan ei ole sellaisia Helsingin Sanomia, missä ei päivittäin olisi jotain ruokajuttua, maataloudesta niinkään ei ole. Eli ruoka kiinnostaa ihmisiä, se on tärkeää, ja laajalti ottaen tällä virastolla on juuri ruuantuotannon turvaamisessa, ruokaturvas-
sa, ruuan tulevaisuudessa iso rooli, jos laajasti ajatellaan.

Kuten edustaja Tuppurainen sanoi, EU:n maatalouspolitiikkaan on tulossa lisää kansallista liikkumavaraa, ja se on hyvä asia. Erityisesti, jos katson vähän pitemmälle, ilmatoriskit tulevat kasvamaan Euroopan laajuisesti ja erityisesti maailmanlaajuisesti ruuantuotannon yhteydessä. Tämä on jo asia, joka EU:n maatalouspolitiikan uudistamisessa — myöskin suomalaisen ruuantuotannon tulevaisuudessa, joka voi olla sinällään varsin hyvä — pitää ottaa todella jo huomioon.

Kaikkea hyvää tälle uudelle virastolle Seinäjoelle. Kyllä mieleeni tulee joitain muitakin paikkoja, joissa se voisi sijaita, varsinkin elintarvikemaakunnassa Varsinais-Suomessa, mutta onnittelen Seinäjokea.

13.28 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Varmasti kaikkein merkittävin asia on se, että valiokunta on yksimielisesti tämän hankkeen takana. Se keskustelu, mitä valiokunnassa käytiin, oli erittäin eteenpäin suuntautuvaa. Ja olisin nyt korostanutkin tuota, mitä edustaja Ala-Nissilä toi esille ilmastonmuutoksesta. On tärkeätä tämä kokonaisuus eli sanonta ”pellolta pöytään” ja niin edelleen. Meidän on ymmärrettävä, että ruoka on alkutuotantoa.

Toki täytyy todeta, että emme me Satakunnassa olisi olleet pahoillamme, jos niin vahvaan elintarvikemaakuntaan olisi virasto tullut, mutta rakenteet olivat jo olemassa, on turha pilkkoa ja sijoitella, tehdä henkilöstön kannalta vaikeita ratkaisuja. Minun mielestäni ministerin esitys sijaintipaikasta oli oikea ja johdonmukainen. Näin varmasti vältymme henkilöstön kanssa ikäviltä siirroilta ja niin edelleen. Tässähän ei muutenkaan muuteta toimipisteitä, missä ne nykyään sijaitsevat, vaan toiminta sinällään jatkuu, mutta organisaatio on yhteinen.

Onneksi olkoon, Wallin, Seinäjoelle se sitten meni.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 8/2018 vp sisältyvät 1.-6. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

14. Yhdenvertaisuusvaltuutetun kertomus eduskunnalle 2018

Kertomus K 6/2018 vp

Pöytäkirja PTK 43/2018 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 14. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan, jolle hallintovaliokunnan ja lakivaliokunnan on annettava lausunto.

Keskustelu

13.30 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Hyvät edustajakollegat ja muut paikalla olijat! Yhdenvertaisuusvaltuutetun kertomus 2018 on käsittelyssä, ja halusin tämän puheenvuoron pyytää oikeastaan esteettömyysasioiden takia. Tässä on erinomaisen hyvä kohta: 2.4.2. Esteetön, saavutettava ja yhdenvertainen yhteiskunta. Alkuun haluan edelleen painottaa sitä, että meidän yhteiskunnassa iso haaste tällä hetkellä on perinteisen esteettömyyden lisäksi verkkoesteettömyys. Meillä siirtyy koko ajan palveluita yhä enempi verkkoon ja odotetaan, että ihmiset osaavat käyttää pankkipalveluita, erilaisia verottajan palveluita, erilaisia Kelan palveluita ja montaa muuta siellä netissä. Tämä verkkoesteettömyys on itse asiassa sellainen asia, johon toivon, että kiinnitetäisiin suomalaisessa yhteiskunnassa isompaa huomiota, ja se nimenomaan tarkoittaa myös sitä, että sellaiset ihmiset pystyisivät toimimaan, joilla esimerkiksi on näön kanssa ongelmia, heikkonäköiset, tai näin poispäin, mutta myös sitä, että ne palvelut olisivat yksinkertaisia ja helppoja, niin että niitä osattaisiin käyttää. Toivon, että tässä verkkoesteettömyydessä erityisesti nyt valtion toimijat olisivat edelläkävijöitä. Tässä selvityksessä todetaan, että ”esteetön yhteiskunta on perusedellytys osallisuudelle ja yhdenvertaisuudelle”, ja todetaan myös, että ”yhdenvertaisuuslain velvoite on tehdä kohtuullisia mukautuksia vammaisten ihmisten yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi”, ja tämä itse asiassa laajeni vuonna 2015.

Ja tästä pääsen, arvoisa puhemies, siihen, miksi halusin tämän puheenvuoron käyttää. Minulla kävi tällä viikolla kokousvierana henkilö, joka käyttää pyörätuolia. Hän tuli eduskuntaan ja soitti, että hän ei pääse sisään tänne taloon — ei päässyt sisään taloon, jossa säädetään näitä lakeja esimerkiksi esteettömyydestä ja yhdenvertaisuudesta. Hän oli sateessa tuolla eduskunnan ulkopuolella, ja kello, jota soitetaan, oli niin korkealla, että hän ei pystynyt siihen puhumaan, kun hän istui pyörätuolissa. Lopulta hän pääsi sieltä sisään ja pääsi turvatarkastuksen läpi, mutta kokoushuoneeseen hän ei tässä talossa päässytäkään. Ensimmäisenä hänen piti päästä hissiin. Ensimmäinen hissi onnistui, se oli moderni hissi. Sen jälkeen tuli seuraava hissi, jossa oli veräjäovi. Siihen hän ei enää päässytäkään omatoimisesti. Sen jälkeen hänen piti vielä mennä kolmeen eri hissiin ja avata lukuisia vanhoja painavia ovia.

Kyllä esteettömyyden tässäkin talossa pitäisi olla aivan toisenlaisella tasolla. Nostin tämän asian esille myös ihan sen takia, että tämän talon pitäisi olla kyllä esimerkki ja suunnannäyttäjä näissä kysymyksissä, ja nyt tuntuu, että Museovirasto heiluttaa tässäkin asiassa häntää vahvemmin kuin esimerkiksi ihmisten yhdenvertaisuus tai talon esteettömyys. Ymmärrän sen, että kaikkia ovia ei luonnollisestikaan tässä talossa voida tehdä esteettömiksi eikä pidäkään tehdä, pitää kunnioittaa myös sitä vanhaa historiaa. Mutta kyllä kaksi vaihtoehtoa on olemassa: joko talon puolesta löytyy saattaja, joka auttaa, tai sitten tehdään sellainen liikkumatie, että tässä talossa voidaan liikkua esteettömästi.

Vihreiden edustaja Hassi nosti tässä sähköisessä mediassa käymässämme keskustelussa esille sen, että itse asiassa tämän remontin aikana eduskunnan esteettömyys meni huonom-

Pöytäkirja PTK 43/2018 vp

paan suuntaan. Äsken kerroin, että vuonna 2015 lainsäädäntö tiukkeni. Eduskunta aloitti samaan aikaan saneerauksen, saneerasi taloa kaksi vuotta, ja talon esteettömyys heikkeni. Esimerkiksi tästä kerroksesta edustaja Hassin kertoman mukaan poistui inva-wc. En tiedä, mitä siinä tilanteessa sitten tehdään, kun eduskuntaan tulee seuraava henkilö, joka käyttää säännöllisesti pyörätuolia.

Halusin nostaa tämän esille ihan sen takia, että toivon, että eduskunnassakin tämä yhdenvertaisuus- ja esteettömyysasia otetaan vielä astetta vakavammin. Ja nyt kun tilanne on tämä, mikä on, niin tarjotaan näille henkilöille, jotka talossa ovat, talon puolesta saattaja, niin että he pystyvät tässä talossa osallistumaan niihin kokouksiin, mihin esimerkiksi hänet valtion virkamiehenä oli määrätty osallistumaan. Hän ei ollut siis vieraani, vaan hän oli valtion virkamies, joka oli tänne tulossa.

Arvoisa puhemies! En mene yhdenvertaisuusvaltuutetun kertomuksessa tämän syvemmälle, sillä tämä on huolestuttava esimerkki siitä, että yhdenvertaisuus ei maassamme toteudu.

13.36 Eva Biaudet r: Arvoisa puhemies! Kiitos, edustaja Heinonen, se oli erinomainen ja hyvin tarpeellinen puhe, jossa otitte esille hyvinkin tärkeän asian. Olen varma siitä, että tämän pitää johtaa toimenpiteisiin, ja se osoittaa myös sen, miten tärkeätä on, että meillä on tällainen erityisvaltuutettu, joka nimenomaan kiinnittää erityisesti huomiota yhdenvertaisuuteen ja sen edistämiseen ja siihen, miten ihan käytännössä se edellyttää meitä ajattelemaan laajemmin ja monesta näkökulmasta ja toimimaan, että se ei ole pelkästään vain periaatteita vaan se on todellista osallistumista, jokaisen henkilön mahdollisuutta osallistua yhdenvertaisesti meidän yhteiskuntaan, ja eduskunta tietenkin on nyt varmasti se ensimmäinen paikka.

On surullista tietenkin kuulla, että meillä vielä on ongelmia, mutta näihin varmasti puututaan ainakin tämän keskustelun jälkeen. Ja ehkä olisi hyvä, että meillä olisi joku järjestelmä, jossa voisi jatkuvasti tuoda esille tai jossa voi kiinnittää huomiota tällaisiin uusiin asioihin, joita ennen ei ole tullut ajatelleeksi, jos meillä on muitakin paikkoja, esimerkiksi täällä talossa, jotka aiheuttavat ongelmia.

Tämä on nyt yhdenvertaisuusvaltuutetun ensimmäinen raportti eduskunnalle, mutta ihmiskaupparaporttoija on itse asiassa kolmas, ja kiinnitän ehkä nyt eniten huomiota tässä nimenomaan tähän ihmiskauppapuoleen, joskin kaikki nämä asiat ovat hyvin hyvin tärkeitä. Se on hyvin mielenkiintoinen kertomus, ja oikeasti suosittelen sitä luettavaksi kaikille. Siinä on todella paljon hyviä suosituksia. Kansallinen ihmiskaupparaporttijaahan on hyvin, sanotaan, edistyksellinen mekanismi, jota ei monessa maassa ole, ja Suomi esitellään maailmalla siinä mielessä edelläkävijänä. Se osoittaa sen, että olemme kuitenkin tässä ihmiskaupan vastaisessa työssä toimineet ja menneet eteenpäin todella vahvasti luomalla mekanismeja, jotka nimenomaan koko ajan arvioivat sitä, toimiiko se lainsäädäntö, jota Suomen eduskunta on säätänyt, jossa pyritään estämään, ehkäisemään ihmiskauppaa, auttamaan uhreja ja saattamaan syyllisiä vastuuseen.

Me kaikkihan tiedämme, että lainsäädäntö on yksi asia, mutta jotta aina voisi todellakin kehittää sitä toimintaa ja saavuttaa näitä tavoitteita, jotka ovat hyvinkin vaikeita, on välttämätöntä, että me käytännössä koko ajan seuraamme, miten se tapahtuu ja missä meidän tulisi puuttua asiaan. Se on myöskin pioneirimainen tapa toimia siinä mielessä, että se oli ehkä niitä ensimmäisiä tällaisia kertomuksia, joissa oikeasti eduskunta on käsitellyt todella seikkaperäisesti ja käsitellyt kaikkia suosituksia ja antanut edelleen hallinnolle suosituksia.

Pöytäkirja PTK 43/2018 vp

sia siitä, miten lainsäädännön valmistelua pitäisi kehittää ja miten toimintaa pitäisi suunnitella ja osaamista kehittää. Sillä on ollut hyvin hyvin suuri ja eduskunnalla on hyvin suuri merkitys myöskin tässä toimeenpanon kehittämisenä. Siinä mielessä se on todella hieno asia.

Aikaisemmissa kertomuksissa ihmiskaupparaportoija on nimenomaan kiinnittänyt huomiota rikoslain toimivuuteen, ja nyt tällä kertaa keskiössä onkin sitten ihmiskaupan uhrien auttaminen. Keskiössä on se, miten tämä auttamista koskeva lainsäädäntö toimii. Siksi haluaisinkin esittää, että näiden lausuntovaliokuntien lisäksi, jotka on esitetty, myöskin sosiaali- ja terveysvaliokunta antaisi lausunnon tästä raportista, koska se nimenomaan keskittyy kuntien sosiaali- ja terveyspalveluiden toimivuuteen, miten tunnistetaan ihmiskaupan uhri, miten hän saa sen avun, jonka hän tarvitsee, ja hänen erityisasemansa tarpeellisuus huomioidaan, koska raportti ilmiselvästi sanoo, että siellä on yksi kaikkein heikoimmista osista tässä meidän koko ihmiskaupan vastaisessa järjestelmässä ja siihen on kiinnitetty liian vähän huomiota aikaisemmin. Siksi ajattelen, että tämä raportti ei saa riittävää, asiantuntevaa käsittelyä, jos se ei käy siellä meidän sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijoiden arvioitavana. Toivon, että se jollain tavalla nyt sinne löytää, ja voisimme ehkä jo päättää sen täällä.

Itse asiassa tässä esimerkiksi ongelmana on, että Suomessa uhriutuvien ja nimenomaan seksikaupassa uhriutuvien auttaminen ei toimi. Esimerkiksi tilanne on, että juuri laisinkaan auttamisjärjestelmään ei ohjaudu ihmisiä, jotka saavat apua kansalaisjärjestöiltä. Oltiin ihan välttämätöntä, että myös Suomen kansalaiset, jo Suomessa pysyvästi asuvat ihmiset, jotka uhriutuvat seksikaupassa, saivat myöskin sen erityisavun, jota he tarvitsevat. Siksi tuntuu siltä, että nyt on todella aika käsitellä myöskin tätä kuntien, ja ehkä tulevien maakuntien, mutta nimenomaan näiden palveluiden mahdollisuuksia paremmin tunnistaa nämä avun tarpeet.

Jälleen itse asiassa yhdenvertaisuusvaltuutetulla on hyviä konkreettisia suosituksia, tällä kertaa yhdeksän suositusta, joista nimenomaan useat liittyvät myöskin tähän ihmiskaupan uhrien auttamiseen, osaksi liittyvät palveluihin, mutta osaksi liittyvät myös siihen, että auttaminen tällä hetkellä näyttää kytkeytyvän hyvinkin läheisesti rikosprosessiin. Ja koska rikosprosessi on hyvin esitelty, miten tämä prosessi käy, minkä te myöskin näette täältä sivulta 81, niin huomaa, että tällä hetkellä näyttää siltä, että tunnistetaan enemmän ja enemmän uhreja, aloitetaan rikostutkintaa enemmän ja enemmän vuosi vuodelta, mutta sitten esimerkiksi syytteiden lukumäärät ovat yhtä alhaisella tasolla kuin ne ovat olleet jo pitkän aikaa aikaisemmin. Tässä tapahtuu jotain ihmeellistä, niin että rikostutkinta ei johda syytteen. Rikostutkintaa ei siis ole riittävästi resursoitu tai ei ole riittävää osaamista — joku syy. Osa siitä liittyy myös siihen, että auttamisjärjestelmässä on sellainen ongelma, että uhrit esimerkiksi eivät välttämättä hakeudu sinne, ja jotta rikosprosessi toimisi oikein hyvin, niin yleensä tarvitaan uhria, joka pystyy ja kykenee edes myötävaikuttamaan sen rikosprosessin etenemiseen.

Ihan viimeiseksi haluaisin vielä kiinnittää huomiota yhdenvertaisuusvaltuutetun voimavaroihin. [Puhemies koputtaa] Se, että esimerkiksi ei ole kunnolla painettu, liittyy siihen, että heillä on vain 15 000 euroa vuodessa [Puhemies: Aika!] toimintamäärärahoja, mikä on aivan liian vähän, ja se on myöskin meidän vastuullamme korjata. — Kiitoksia.

13.43 Johanna Karimäki vihr: Arvoisa rouva puhemies! Tämä valtuutetun kertomus eduskunnalle on todella tärkeä. Yhdenvertaisuusvaltuutettu on esittänyt hyvin tärkeitä suo-

Pöytäkirja PTK 43/2018 vp

situksia ja myös tehnyt niitä havaintoja, että meidän ihmisoikeustilanteemme tällä hetkellä on todella haastava. Esimerkiksi maahanmuuttajien oikeusturvassa, erityisesti turvapaikanhakijoiden oikeusturvassa, on paljon puutteita. Yhdenvertaisuusvaltuutettu nostaa esiin muun muassa perheen yhdistämisen tarpeen lapselle tärkeänä oikeutena.

Edustaja Biaudet edellä puhui vakuuttavasti ihmiskaupan uhrien auttamisesta ja ihmiskaupan vastaisen työn tehostamisesta. Yhdenvertaisuusvaltuutettu nostaakin esiin hyvin paljon korjattavia asioita, kuten sen, että uhrit eivät nyt ohjaudu riittävästi auttamisjärjestelmään, etenkin kunnissa, ja yhdenvertaisuusvaltuutettu nostaa esiin sen, että auttamisen tulisi olla erillinen prosessi rikosoikeusprosessista ja että myös kansalaisjärjestöillä tulisi olla paremmat toimintaedellytykset ihmiskaupan uhrien tunnistamiseen ja auttamiseen.

Edustaja Biaudet tuossa edellä teki esityksen, että nyt esitettyjen lausunnonantovalio kuntien lisäksi pyydettäisiin lausunto myös sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnalta, ja kannatan tätä edustaja Biaudet'n tekemää ehdotusta.

Edustaja Heinonen puhui vammaisten oikeuksista, ja oli todella huolestuttavaa kuulla, että eduskunnassa oltaisiin remontin jälkeen menty esteettömyysasioissa taaksepäin. Eduskunnan vammaisasioiden yhteistyöryhmällä on käynyt eduskunnassa lukuisia vierailijoita, jotka ovat tarvinneet esteetöntä sisäänpääsyä, ja näin ollen esteettömyyden täytyy olla todella sujuvaa. On tärkeää, että joka paikkaan, kaikkiin kokoushuoneisiin on esteetön pääsy. Näihin asioihin täytyy saada parannusta.

Vammaisten oikeuksiin liittyen yhdenvertaisuusvaltuutettu on nostanut esiin, että osallisuus ei toteudu esimerkiksi työelämässä riittävällä tavalla ja joukkoliikenteen esteettömyys ei toteudu niin kuin YK:n vammaisten oikeuksien sopimus edellyttää. Valtuutettu tekee senkin havainnon, että kun YK:n vammaisten oikeuksien sopimus astui voimaan, niin samaan aikaan hallitus antoi esityksen, jossa heikennettiin esteettömyysmääräyksiä. Tässä esteettömyysasetuksessa muun muassa opiskelija-asumisen esteettömyyttä on heikennetty. Ja valtuutettu kiinnittää huomiota myös siihen, että kun vammaisen henkilö osallistuu kulttuuritapahtumiin, niin hänen ei pitäisi voida joutua ostamaan henkilökohtaiselle [Puhemies koputtaa] avustajalle lippua.

Paljon tärkeitä ihmisoikeuskysymyksiä tässä raportissa.

13.47 Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Suomi ratifioi YK:n vammaisten oikeuksien yleissopimuksen joulukuussa 2016, mutta meillä on todella paljon tehtävää yhteiskunnassamme, että tavoitteet saavutettaisiin. Ja kyllä tämä edustaja Heinosen esimerkki oli erittäin puhutteleva. Jos tässä talossa, jossa laaditaan yhdenvertaisuuslainsäädäntöä, esteettömyys on ongelma, niin kyllä siihen täytyy silloin puuttua. Ilmeisesti Pikku-parlamentin puolella tilanne on parempi ja nämä ongelmat koskevat nyt erityisesti tätä päätaloa.

Esteetön, saavutettava ja yhdenvertainen yhteiskunta ei vielä toteudu, vaikka pieniä askelia kenties ollaan otettu oikeaan suuntaan, ja nyt meidän täytyy muistaa, että kysymyksen ei ole vain liikuntaesteettömyydestä vaan tavoitteena tulee olla kaikkien aistien esteettömyys, ja yksi keskeinen kehittämiskohde on nämä digitaaliset palvelut, jotka edustaja Heinonen myöskin mainitsi. Meillä on tällä hetkellä noin miljoona henkilöä, joilla ei ole mahdollisuutta käyttää digipalveluja lainkaan, ja osalla tähän syynä on se, etteivät digipalvelut ole esteettömiä. Näkö- ja kuuloaistien huomioimisen lisäksi pitäisi huomioida myöskin esimerkiksi hahmottaminen paremmin, esimerkiksi siis selkokielen käyttö digipalveluissa.

Pöytäkirja PTK 43/2018 vp

Tässä kertomuksessa sivulla 37 sanotaan minusta oikein hyvin, että ”vammaisten henkilöiden oikeudet ovat Suomessa muodollisesti hyvät, mutta oikeuksiin pääsyssä on ongelmia”, ja sitten tämä lainaus jatkuu, että ”vallitseva asenneilmapiiri on yksi keskeinen tekijä vammaisten henkilöiden kohtaamien ongelmien taustalla”. Eli meidän täytyisi tämä asennetyö nostaa keskeiselle sijalle. Olenkin sitä mieltä ollut jo pidemmän aikaa, että asenneongelma on kaikkein pahin ongelma yhdenvertaisuuden toteutumisessa.

13.49 Jani Toivola vihr: Arvoisa rouva puhemies! On helppo yhtyä kaikkiin edellä pidettyihin puheenvuoroihin ja kaikkiin niihin tärkeisiin näkökulmiin, mitä tästä kertomuksesta on nostettu esille. Haluan myöskin yhtyä erityisesti edellisen edustajan puheenvuoron loppuun linkistä asenteisiin ja ihmisten yhdenvertaisuuteen yhteiskunnassa. Myös se on ehkä semmoinen asia, mikä meiltä helposti lainsäätäjänä välillä unohtuu, tai jollain tavalla mennään puhtaasti sen lainsäädännön taakse eikä hahmoteta sitä linkkiä, laajemman yhteiskunnan, asenteiden, koko yhteiskunnallisen ilmapiirin, keskustelun ja vihapuheen suhdetta, minkä myöskin kertomus nostaa vahvasti esille. Ja myöskin se, mitkä aidosti ovat ne meidän välineemme tämentyypisiin kysymyksiin tarttua tai vähintään käydä syvää, syventävää, pohtivaa arvokeskustelua myöskin eduskunnassa, on tärkeä osa sitä asenneilmapiiriä.

Todella laaja, kattava ja tärkeä kertomus. Ja tietenkin toive on myöskin siitä, että tämän kertomuksen esille nostamat esimerkit myöskin vaikuttavat siihen työhön, mitä me tässä talossa teemme. Tietenkin hallituksella on päävastuu — mutta ylipäättään jokaisella edustajalla ja koko Suomen eduskunnalla. Ehkä semmoinen huomio, minkä yleisesti tästä itse voi poimia, on kertomuksen huomio ihmis- ja perusoikeuksien heikkenemisestä, ja sitä tarkastellaan monesta näkökulmasta.

Yksi, minkä haluan myöskin itse tuoda tähän, liittyy translakiin, erittäin ajankohtaiseen asiaan. Meillä on translaki, joka vaatisi kattavan kokonaisuudistuksen mahdollisimman pian, mutta me olemme jo aika pitkään olleet tämän asian kanssa jumutilassa. Meillä on edelleen esimerkiksi päättäjiä, jotka välttämättä eivät edes tiedä, että meillä on translaki, joka muun muassa edelleenkin loukkaa ihmisen koskemattomuutta sterilisaatiopakonäkökulman kautta. Se on asia, mistä me olemme saaneet huomautuksia sekä vaikuttavilta elimiltä Suomessa että myöskin kansainväliseltä tasolta.

Myöskin Ihmisoikeuskeskus on juuri tehnyt laajan raportin translain kokonaisuudistuksesta — sen tarpeesta — jota se suosittaa. Se tässä omassa raportissaan tarkastelee tätä kysymystä myöskin ihmis- ja perusoikeusnäkökulmasta ja tekee myöskin sen havainnon, että joka kerta, kun me olemme saaneet näitä huomautuksia, senaikaisen hallituksen tapa kuittaa nämä huomautukset on lopulta aina ollut se, että emme ole saavuttaneet yhteisymmärrystä tästä kysymyksestä, joten asialle ei voida tehdä mitään. Tämä on aika problemaattinen asetelma, jos me olemme tekemisissä ihmis- ja perusoikeuskysymysten kanssa, että vastaukseksi ikään kuin riittää se, että me emme saavuta yhteisymmärrystä. Kyllä minä silloin näen, että meidän järjestelmässämme on jonkinlainen heikkous ja ihmisiä ja heidän tarpeitaan jää jatkuvasti varjoon.

Kertomus nostaa eri vähemmistöryhmiä muutenkin esille: saamelaiset, romanit, vammaiset ja maahanmuuttajat, sieltä vielä erityisesti turvapaikanhakijat. Kaikkien näiden ryhmien kohdalla on äärimmäisen tärkeää, että me emme puhu vain ikään kuin yksilötasolla ja yksittäisistä tapauksista vaan me tunnistamme, että kaikkien ryhmien kohdalla eri tavoin on kyse yhteiskunnan rakenteista. Ja se on semmoinen elementti, mikä meidän täytyy lainsäätäjänä erityisesti tunnistaa: millä tavalla me [Puhemies koputtaa] puramme niitä raken-

Pöytäkirja PTK 43/2018 vp

teita, jotka [Puhemies: Aika!] johtavat ilmiöihin ja [Puhemies koputtaa] yksilöiden syrjäytymiseen yhteiskunnasta.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Tänään joudumme päättämään istunnon noin kello 14. — Jatketaan keskustelua.

13.52 Johanna Karimäki vihr: Arvoisa puhemies! Edustajat Mäkisalo-Ropponen ja Toivola käyttivät edellä hyvät puheenvuorot. Todellakin yhdenvertaisuusvaltuutettu nostaa vammaisten oikeuksien toteutumisen kannalta asenneilmapiirin yhtenä merkittävänä tekijänä. Meidän täytyy itse kunkin, ihan jokaisen, parantaa omia asenteitamme, jotta voimme suhtautua kanssaihmiisiin tasaveroisemmin. Edustaja Toivola nosti esiin translain uudistamisen tarpeen. Toden totta, olemme kaukana muiden Pohjoismaiden ihmisoikeutta kunnioittavasta translaista, joka ei vaadi esimerkiksi henkilöltä sterilisaatiota, jotta hän voi olla juuri sitä sukupuolta kuin miksi hän itsensä kokee.

Mutta palaan vielä näihin vammaisten oikeuksiin, koska on todella huolestuttavaa, että vaikka meillä on voimassa vammaisten oikeuksia turvaavaa lainsäädäntöä, vammaisten oikeuksia työelämässä turvaavaa lainsäädäntöä ja vammaisten oikeuksien sopimus, niin siitä huolimatta valtuutettu nostaa esiin lukuisia sellaisia syrjintätapauksia työelämässä, liikenteessä, digitaalisessa ympäristössä, missä oikeudet eivät pääse toteutumaan.

Edustaja Mäkisalo-Ropponen puhui hyvin juuri näistä digitaalisista oikeuksista. Tänä päivänä niin moni palvelu siirtyy verkkoon, että on suorastaan perusoikeus, että turvataan myös niille henkilöille, jotka eivät pysty siellä verkossa toimimaan esimerkiksi aistivammojen vuoksi, se, että heille on aina vastaava palvelu järjestettynä toisella tapaa, ja myös pankkien on pystyttävä tarjoamaan pankkipalveluita esimerkiksi näkövammaisille. Yhdenvertaisuusvaltuutettu nostaa esimerkiksi sen, että kun kuntayhtymä toteutti joukkoliikennejärjestelmäuudistuksen, niin silloin otettiin käyttöön sellaiset lipunostolaitteet, joita näkövammaiset henkilöt eivät voineet käyttää. No, tilannehan ratkaistiin sitten sillä tavalla, että näkövammaiset henkilöt saivat luvan matkustaa maksutta joukkoliikenteessä. Mutta on tärkeää, että jo suunnitteluvaiheessa otetaan huomioon esteettömyys ja tehdään sellaista ympäristöä, että kaikkien on hyvä siellä toimia.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu nostaa esiin myös asumispalvelut ja sen, että haavoittuvien ihmisryhmien asumispalveluja, vammaisten henkilöiden elinikäisiä tärkeitä palveluita, ei pidä kilpailuttaa. Ja yhdyn siihen yhdenvertaisuusvaltuutetun vetoomukseen, että tämä kansalaisaloite Ei myytävänä käsiteltäisiin täällä huolellisesti ja erityisesti siitä näkökulmasta, että näitä palveluita [Puhemies koputtaa] ei tarvitse kilpailuttaa.

13.55 Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Esteetön rakentaminen ei ole yhtään kalliimpaa kuin mikään muukaan rakentaminen, jos se otetaan huomioon suunnittelun alusta alkaen. Aika usein kuulee, että ei voi tehdä esteetöntä siksi, että se tulee kalliimmaksi, mutta tähän ei pidä suinkaan paikkaansa.

Mutta syy siihen, miksi pyysin vielä puheenvuoron tässä yhteydessä, on se, että haluan muistuttaa mieleen, että teimme edustaja Karimäen kanssa ennen joulua keskustelualoitteen vammaisten oikeuksien toteutumisesta Suomessa ja sen allekirjoitti reilusti yli sata kansanedustajaa. Se keskustelu olisi ollut kyllä tarpeellista käydä täällä eduskunnassa, mutta se nyt ei ole edennyt tänne asti. Sen takia minä nyt toivon, että jos se keskustelualoite ei sitten etene tänne saliin asti, niin voisimme edes tässä yhdenvertaisuusvaltuutetun ker-

Pöytäkirja PTK 43/2018 vp

tomuksen yhteydessä käydä perusteellista, laajaa ja hyvää keskustelua tästä asiasta. Sen takia tämä edustaja Biaudet'n ajatus siitä, että tämä menisi lausunnolle myöskin sosiaali- ja terveystoimikuntaan, on minusta kannatettava, koska se toisi tähän keskusteluun vielä lisää positiivisuutta ja laajempaa näkökulmaa. Sen takia minusta olisi erittäin perusteltua, että myös sosiaali- ja terveystoimikunta lausuisi tästä yhdenvertaisuusvaltuutetun kertomuksesta.

13.57 Eva Biaudet r: Arvoisa puhemies! Ihan lyhyesti.

Edustaja Toivola sanoi erittäin viisaasti, että on kysymys paljon asenteista, mutta mielestäni tämä yhdenvertaisuusvaltuutetun kertomus kertoo myös siitä, että nyt tarvitaan myöskin meiltä asennetta muuttaa lainsäädäntöä sillä tavalla, että rakenteet ovat sellaisia, että on mahdollista puuttua esimerkiksi syrjintään.

Esimerkiksi sille, että yhdenvertaisuusvaltuutetun toimivalta on rajattu työelämän kysymyksissä, ei ole mielestäni mitään järkevää syytä. Myöskin se, että valtuutettu ei voi viedä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakuntaan käsiteltäväksi asiaa ilman, että uhri nimetään, on mielestäni kohtuutonta, koska on hyvin useasti niin, että uhri ei halua hirveästi tuoda esille omaa asiaansa tai se tuntuu kiusalliselta. Tämä aliraportointi on hyvin tavallista. Olisi tärkeää, että nämä asiat voitaisiin käsitellä asioina. Kolmanneksi se, että yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnalle annettaisiin oikeus määrätä hyvitys syrjinnän uhreille, olisi selvä parannus tähän tilanteeseen. Joten kyllä lainsäädäntöä voi tehdä ja parantaa sen lisäksi tietenkin, että asenteita muokataan.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.

15. Valtiontalouden tarkastusviraston erilliskertomus eduskunnalle: Finanssipolitiikan valvonnan raportti 2017

Kertomus K 20/2017 vp

Valiokunnan mietintö TrVM 2/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.5.2018 pidettävään täysistuntoon.

16. Valtiontalouden tarkastusviraston kertomus puoluerahoituksen valvonnasta vuodelta 2017

Valtiontalouden tarkastusviraston kertomus vaalirahoituksen valvonnasta vuoden 2017 kuntavaaleissa

Kertomus K 1/2018 vp

Kertomus K 19/2017 vp

Valiokunnan mietintö TrVM 1/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.5.2018 pidettävään täysistuntoon.

Pöytäkirja PTK 43/2018 vp

17. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 38/2018 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 4/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.5.2018 pidettävään täysistuntoon.

18. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalainojen korkotuesta annetun lain, aravarajoituslain ja asumisoikeusasunnoista annetun lain 16 a §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 12/2018 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 3/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.5.2018 pidettävään täysistuntoon.

19. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi jätelain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 195/2017 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 4/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.5.2018 pidettävään täysistuntoon.

20. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on keskiviikkona 2.5.2018 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.59.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola